

Maandag 24 mei 1915 – enige editie

Belgische monumenten.

Bij de onherstelbare schade, die opeenvolgende oorlogsdaden van verschillende zijden aan de Belgische monumenten hebben toegebracht, waardoor voor verschillende grotere en kleinere gebouwen een ingrijpende verbouwing of afbraak noodzakelijk zal zijn, is het voor de kunstgeschiedenis van groot belang althans nog zoveel mogelijk gegevens over de tegenwoordige toestand van die gebouwen te verzamelen. Wanneer eenmaal met de wederopbouw van België kan begonnen worden, zal allicht alle aandacht gevestigd zijn op het spoedig herstellen van de geleden schade en zal allicht de gelegenheid ontbreken voor de nodige opmetingen en fotografische opnamen van de oude toestand. Ook zijn verschillende gebouwen, vooral particuliere huizen van kunstwaarde, in de meest geteisterde steden zo bouwvallig geworden, dat een verder instorten of afbrokkelen en het verloren gaan van belangrijke details te vrezen is.

Thans zijn nog vele gegevens vast te leggen, die later niet meer bijeen te brengen zijn, en reeds heeft de Commission des Monuments et des Sites te Brussel zich daartoe in verbinding gesteld met personen te Dinant, Werchter, Haacht, Nieuwenrode, Aarschot, Mechelen, Dendermonde, Leuven enz. Ook werden door haar reeds op 9 en 19 november aan het Duits bestuur lijsten aangeboden van de belangrijkste monumenten, teneinde, zo mogelijk, deze in de oorlog te sparen. Het verzamelen van gegevens over de tegenwoordige toestand levert echter eigenaardige moeilijkheden voor de strijdende partijen en het scheen daarom een schone zaak voor de onzijdigen hierbij hulp te verlenen. In het bijzonder voor Nederland, omdat de Belgische kunst in zoveel opzichten verwant is aan de onze

en de studie van de Belgische bouwkunst een vrijwel onontbeerlijke aanvulling vormt voor de kennis van de vaderlandse bouwwerken.

Op grond hiervan heeft Mr. Dr. J. C. Overvoorde, archivaris te Leiden en lid der rijkscommissie voor de monumenten, aangeboden voor eigen rekening in de meest geteisterde plaatsen, voor zover die buiten het thans bij de krijgsverrichtingen betrokken gebied gelegen zijn, met een fotograaf en een architect-tekenaar gegevens over de monumenten te verzamelen en opmetingen en foto's te maken. Van de minister van buitenlandse zaken werd hierbij op de meest welwillende wijze medewerking verkregen om aan het Duitse bestuur in België hiertoe toestemming te verzoeken. Het bleek echter, dat de Duitse overheid niet bereid was vergunning te verlenen tot het maken van opnamen van die monumenten, welke ten gevolge van de oorlog dreigen verloren te gaan.

Een betreuenswaardig verbod, dat het tijdig verzamelen van gegevens belet!

Parijs, 23 mei. Officiële mededeling van hedenmiddag 3 uur:

Ten noorden van Ieper hebben de Duitsers een tegenaanval ten oosten van het kanaal van Ieper beproefd, die niet slaagde.